

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimecres 20 de Abril de 1898

Núm. 8527

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 3.50
A provincies i trimestre. 7
Extranjer i Ultramar. 7
Annets, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, lliografia Mallofre, carrer Juaquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

SECCIÓ DOCTRINAL

La burla universal

Fa deu ó dotze anys, que totes las il·lusions del poble espanyol que's diu avansat, amic de la llibertat y de las formas de govern democráticas, consistian en alcansar lo dret del sufragi universal, com a poderosa palanca pera cabussar tot govern que no fos representant de la meua estricta soberania nacional, que no tingues nou assiento en la voluntat del poble que te de governar. Per aquestos elements, lo sufragi universal era "i desideratum" de totes las conquistas democráticas, era la base de totes, d'ella arrencaven totes las demés, com d'una soca arrencan las diverses rames que's carregan de sabrosos fruits.

Ja fa bastants anys que hem conseguit lo tan anhelat sufragi y no obstant no s'ha acabat la nostra desventura, y no tant sols no s'ha acabat, sino que de cada any l'Estat va empitjorant y caminant á la bancarrota d'una manera tan apressurada, que ni'ls més pessimistas podien arribar á imaginar. Sembla que ab las conquistas democráticas, patrocinadas per los elements que s'anomenan liberals y tant desitjades per los elements republicans, hagi caygut sobre nosaltres una ratxa de desventuras y desgracies fins ara desconegudes.

Ab los frequents cambis de govern que han tingut lloch durant aquets temps de practicas liberals, hem tingut ocasió de poder estudiar aquesta gran conquista democrática per tots quatre costats, y d'ella hem format un judici per demés trist, tal com se practica dintre de la nostra organizació social, en que l'home es lliure d'emetre'l vot, y la voluntat d'un pesa tant com la de cent ó mil.

Ja ens es una mica repugnant aixó de que hagi de triomfar la voluntat dels més, sols pel mer fet de que son més, y no per que'ls més tingan rahó, que es lo que s'hauria de buscar. Pere ab tot y aixó, aqueixa significació del sufragi universal, seria preferida ab goig per nosaltres á la que en realitat té avuy. Avuy no vota'l poble, no vota'l elector, vota'l govern en las personas dels seus caciques. La prova'l hem vista clara varias vegades: hem tingut governs de diferents significacions polítiques durant aquets anys, tots han fet eleccions, y tots han tret unas immensas majorias que han significat (segons la llei) la voluntat nacional, voluntat que ha cambiat á cada forma de govern, que es com si'l home cada cop que's muda la roba canviés també de naturalesa.

Es per demés que'l poble vagi á votar; lo resultat de la elecció, no dependeix del vot del elector, sino de la voluntat de Madrid. Un candidat tindrà la elecció assegurada lo dia avans de la votació, donchs bastará que s'hi empenyi un cacich, que aquest visiti al ministre de la Governació, que'l ministre envihi ordres al governador, que aquest las circuli als ajuntaments, y vetaqui'l candidat derrotat y proclamat en son lloch al que'l govern ha designat pera representar aquell districte en Cortes.

Seguint aquest sistema s'han fet las eleccions passades com las havem fet totes, y proclamat per aquestes males arts del centralisme, tenim á quatre cents diputats que s'están empolissant pera anar á Madrid á parlar en nom del seu districte y tots junts en nom de la Nació. Quin sarcasme!

Aquest espectacle casi resultava divertit (encara que un poch car) quan l'Estat no's trobava en las ter-

ribles circumstancies en que's troba avuy, pero en l'estat actual resulta desesperador. Tenim encasas dugas guerras y una altra de terrible á punt d'escalar, y aquesta gent, aquets farsants dels drets del home, ab quina autoritat podran comprometre las riquezas y las vidas del país? Si á las Cortes declaran la guerra ab los Estats Units, si prolongan las que'ns están oessant, si empenyan l'últim llenzol de la Nació y fan tot aixó en nom de la Nació que pretenen representar, y aquesta Nació no'ls llenza á puntades de peu, confessem que aquesta Nació se mereixerá que tals homes la representin: á Nació sense voluntat representants sense pudor, y que la ensorri aviat, que al mon tot lo que no es noble y vigorós hi fa més nosa que servey.

J. ALADERN.

Femenisme

Carta oberta á la erudita escriptora D.ª Josepha Pujol viuda de Collado

Ab lo plaber que'm causan sempre sas ben escrites cartas he rebut la seva del 3 del corrent, la que, per en las planas de *La Renaixensa*, ja que en elles he faré ab major estensió que en los reduhits espays d'un mesquí full de paper.

En un dels seus párrafos, essessant sentimentadament sa anyeransa per Barcelona, es estimada pàtria nativa, me demana que li parli quelcom de la nostra vida literaria. Dels valiosos fruits d'aquesta tindrè molt gust en enviarli alguna mostra per correu. En quan á sos modos de ser, allunyada vosté ja fa molts anys de la capital de Catalunya, m'apar que li seria un bon xich difícil formarse idea de la manera *sui generis* com aquí's conreuhan las lletres pàtrias; ja que á Barcelona, en plena exuberancia de sa literatura, exceptuant una que altra solennitat en l'Ateneo Barcelonés, se viu sense atmosfera literaria. Com llevat del insigne Frederich Soler, que per estrany prodigi havia lograt agermanar la gloria ab los interessos materials, casi's pot assegurar que á ningú li produheix cap mena de rendiment lo cultiu de las lletres, fa que exercint d'advocat, de metje, arquitecte, banquer, comerciant, industrial, etc., etc., poetas y prosistas, tingan de reservar per las pocas horas vagrosas que'ls hi deixa son treball, las deleytansas de la gent de la nostra terra, doni per resultat la carencia de reunions literarias. Relativament á las pocas senyores que formen part d'aqueix triat estol, reclotat dins de las parets de sa casa, con-tadas voltes en una que altre publicació nos deixan assaborir las delicadesas del seu ingeny, sempre enlayradas en complet aislament. Barcelona no gosa en comú de sa vida literaria més que un sol dia al any, lo primer diumenge de Maig en que celebra los seus Jechs Florals. En aqueixa festa, en que entre'ls hermosos encants de la poesia, cada volta reviu ab més forsa l'entusiasme per la generació de nostre estimada Catalunya durant lo curt espay de contadas horas, la neu se desgela, la sequedat s'ablaneix, la animació brolla en los rostres, com les flors entre'ls ermots dels camps y, obertas de bat á bat las resclosas del sentiment, poetas y escriptors ajuntats dins de la espayosa sala de la Llotja; assaboreixen los esplays de son entusiasme pel seu tema: «Patria», «Fides», «Amor», com voleyada d'agermanats ancels, als que'l poderós alé de la primavera ha deslloriat del aislador reixat de sas gávias de ferro... Mes la deess passa, y promptament la enlos-

quidora nit embolcella entre sas ombras la fraternal expansió, la encisera alegría d'aquell sol que ja no ha de tornar á somriurens fins á la festa del rinent Maig.

Y ara, estimada amiga, descendint de las altas regions de la poesia, planament, preferint l'asprer de la veritat crua al rebuacament dels artificis de la retórica, procuraré contestar á la pregunta que'm dirigeix sobre la cuestió que s'ha donat en anomenar *Femenisme*.

L'amor que tinc al meu sexo, los cabells blancs que ja rodejan lo meu front, la experiencia de la vida y la continuada observació de la mateixa, m'han fet formar un concepte que en los meus llavis tai vegada li sembli un contra sentit ja que jo, en general, no soch partidaria de que las donas exercixin carrera de cap mena; y com pot suposar, no per que dubti de sas abilitats. La inteligencia no te sexo. Pero dubto que'ls estudis, lo treball, las llytats, las privacions y fins los sacrificis que per aquest fi s'imposin, li compessin ni á ella ni á la societat en que viu ab un sol argens de benefici moral ó material.

No's trobem á la fi d'un sigle revolucionari, capgirador en tots los conceptes; d'un sigle que no ha tingut més norma que cercar lo pler de sos goigs materials y que, semblantli una *antigalla* buscar sa felicitat

los éxits de la deessa ciencia. Aquesta'ls ha respot espléndidament; los avensos maravellosos, estes ordinariis, s'han empaytat los uns als altres ab vertiginosa rapidés; pero'ns ha resultat que las inquietuts, las llytats, lo dolor y la miseria s'han desenvololat més desoladament si cap á l'ombra del vapor del ferro-carri y dels esolats de la llum eléctrica, que ho estigueren al aixopluch del valgar carro y de la inespotable olror de la bombeta d'oli. Las catástrofes de tota mena han sigut terriblement eloquents en sas respostas; la llista dels suicidis, los histerismes, las neurasténias y'ls sens fi de derivats de la mateiva especie donan fé del malester que en lo terreno moral adoptava á la societat moderna. Y per si tot aixó no fos prou, la broixa disfressada de redempció, d'avens, de modernisme, s'ha ficat en lo camp de la dona, empaytantla envers lo mon de las utopies, de las follias y de las estravagancias.

Dels frayts collits en aquest darrer camp crech que no val la pena de parlarne; la dona (?) torero; la jugadora de *coin* en la taula de billar d'un café y fins la honrada filla de familia que, seix esser á Carnaval, se disfressa ab lo pantaló *bombacho* y, defenise de totes las gracias que li ha donat la naturalesa, per propia voluntat, encorvada dessobre d'una roda de ferro, s'converteix en una mena d'escarbat volador ó de grana nota corredora, no hi aherper que ocuparsen. No totes las follias se tancan dins dels manicomis.

Deixém donchs, los estravagancias fi de sigle y ab ellas los diliris d'exóticas emancipacions y aném á las dones judiciosas, á la seria, á la dona que, apesar de sas aspiracions, desitja ocupar dignament lo lloch en que deu va colocalis; ja que, per sort en aquesta está'l major número.

Lo dó del talent, lo cariayo dels pares afanyós de vendre'ls fills en lloch prominent y, més que tot, lo círculo de ferro de las necessitats cada dia més encasas de la vida moderna, fan girar los ulls á totes las fonts explotables, fins á las mes inacessibles; pero cal analiser; sospesar ab serenitat y no deixar-se contaminar d'otopias, que, si realisarlas, han de tornarse en contres del que té la imprevisió de ferne'l ensaig.

Que's pretén al intentar que la dona invadeixi'l camp masculí? Que's és més felis? Que's hi guanyi més ampliament la subsistencia?

A la primera pregunta, li diré que tinc la certesa que la major il·lustració no porta a major felicitat, y que, per lo tant, estich convensuda de que las que defensen la ingerencia femenina en las Universitats, pensant tal volta que la afavoreixen, no han reflexionat prou en lo fundament que la perjudican, augmentant d'essobre de sas espatllas lo grandís pes que ja de sí li ha carregat la seva condició de dona; y com d'aquesta no pot sortir-se, perquè tots los avenses de la ciencia no han de lograr may esmenar la plua a la naturalesa, veiaquí perquè tich la persuació de que aprendres la tasca dels altres sense poguerse alleugerir de la propia no pot donar altre resultat que portar a la dona a major treball, a major esclavitut, a majors dificultats, y, per tí, al desasseguro d'un frísos nequit, ó a lo que en termes més moderns se'n diu viure continuadament «deplacá». Perquè poch s'ha d'entonsar per veure que anar a la inspecció d'obras d'un edifici, a visitar malalts ó a defensar plets, portant en lo cos las molestias y sutriments d'un embrás y en lo cap las preocupacions inherents a una esposa, a una mare y una mestressa de sa casa y, dins d'aquesta, ocupar-se dels continuats estudis que requereix l'exercici d'una carrera, agoviada ab los debers y las complicacions dels mil y un detalls de la vida de familia, es una carrega, una crueltat, fins un martiri, que, si aixís com se fa voluntari, fos imposat, tothom clamaria en contra d'un suplici d'aquesta mena. Y no se'm digui que per aquestos cassos hi ha senyoras de govern y cambreras de confiança. Es veritat que tot aquest servey existeix y que ab més ó menys acert se pot fer anar avante la casa d'homes sols, pero jo tinc la convicció que dins del sagrat d'una familia, lo lloch de la esposa ó de la mare no l'ocupa digna y profitosament mes que la mare ó la esposa.

Ningú pot pensar per ella; ningú pot resoldre per ella; ningú pot omplirla de la floyre d'amor y santetat que s' desprén de las tendresas, dels cuydados, dels sacrificis, que hi vessa a dolls lo cor de la dona que la ha creada.

En quant a las il·lusions de ferse una posició, ó fins en lo sentit més moderat de guanyarse desahogadament la subsistencia, diferentes vegadas desde las planas de diversas publicacions m'he ocupat de la tristíssima situació en que lluyta la infelissa dona a la que sa pobresa la obliga a cercar la manera de guanyarse una mossada de pa ab lo seu treball, jamay tan inicua y progressos de maquinarias que, ben garbelladas, han resultat un flagel per la classe treballadora. La continuada agonia en que viu la dona obrera, m'trosseja l'cor, pero tempoch pot pensarse, ni jo sabria explicarli lo fonament com la sento, la llástima tan immensa que m'inspiran aquestas infelissas noyas que torturan dia y nit la seva inteligencia pera e cabirhi estudis que, al creárloshi novas necessitats y al fériloshi perdre l'gust per los vulgars quefers de la seva condició, no li hi ha de reportar altra ventatja que l donarlos un lloch més ó menys assenyalat pera bregar entre 's homes a l' aranya estira cabells en la terrible lluyta per la vida, ahont son tants y tants los que, en la completa plenitud de son talent y de sas forsas, se veuen ab grans treballs pera esgarraparne las engrunas.....

Y enfront d'eixa trista realitat, ¿pot conceptuarse com un benefici l'anar a esser un més en la esferehidora llista dels metjes, dels advocats, dels enginyers sense feyna?....

Sens doble se'm dirá: ¿Y l'progrés? ¿De qui? ¿Y per qué?

Sentant ab l' inolvidable don Pau Milá que

Poch valen nous progressos ni invencions si no 'ns fan més felissos ó més bons.

¿progressará la humanitat perquè en cada capital ó en cada poble hi haja un número més ó menos crescut de donas que, allunyadas de la llar, s'fluixin dels llasos de la familia pera ocupar un lloch en las carretras que son patrimoni de un altre sexe? ¿Millorarán ó progressarán ellas mateixas per afegir a la carrega de sa condició femenina los estudis y dificultats que 's homes, tenintho de la seva part, afavorintoshi fins la atmosfera que respiran, estimulats y esplandits de mestres y companys, deslligats de las mil y mil trabas que a cada pas entrebancan a la dona, tenen grans treballs pera surtirne ayrosos?

No hi ha que donarhi voltas. Si la dona no pot deixar de ser lo que es, si ha de continuar essent esposa y mare y aquestos ineludibles debers ha de complirlos com Deu mana y l' mon vol y la familia exigeix, estiga certa, ben certa, que no necessita més que d'una sola sabiduria: la de la Doctrina Cristiana. Ab ella caminará segura y fins contenta entre las espinas de la seva

vida; ab ella educará fills que sian verdader progrés de la humanitat.....

Ja sé que m'queda un cap per nuar y massa voltas m'he ocupat d'ell pera deixar-lo avuy enlayre. ¿Y las moltes y moltes donas que no 's casan y que, per consegüent, están bon xich més lliures dins de la cadena que ab més forsa atrau a la dona al reduhit racés de la llar? La classe de solteras es més gran de lo que sembla, y las grossas necessitats y l' modo de ser de la societat moderna la va engrandint de dia en dia. Ab los ulls fixos en ella vaig escriure la meua novela «La Montserrat», y ab los ulls fixos en la mateixa triste silueta de la filla de familia que, al morir los pares, si Deu no li concedeix la altíssima gracia de la vocació relligiosa, rebent los colps de sas feridas, sense testar las tendras y l'egítimas satisfaccions de que la delicadesa dels seus sentiments la fa viure assedegada, ne faig la única excepció de la regla general que he sentat al comensar la present carta. Lo que es sobrer y fins doll de nequits y d'agobio per la mare de familia, omple y embelleix la vida de la dona soltera. Pero a aquesta li dech també la veritat y li diré per trista y amarga que sia.....

Si 's seus gustos la cridan pel camí dels estudis que son patrimoni dels homes y Deu li ha donat talent y entussiasme y fersa y energia pera seguirlos entre las immensas dificultats que a cada pas ha de obrirli ab més ó menos justicia l'atreuiment d'internarse per un terreno vedat, que 's emprendri, que 's segueixi. Pero fentse càrrech de fer de la carrera un sacerdoti; imposantse y cumplint lo vot de castedat perpetua; y després... després que tempoch se fassi ilusions; que 's llensi a la brega del art ó de la ciencia per propi plé de sa vida, per propi esplay del seu cor, per propia delectansa del seu esperit, pero sense enlluernaments de llorers, ni de renoms, ni d'altras fantasias per l'estil. La gloria!... Que en mitj de sos estudis no 's descuydi pas de guanyarse la del cel, que es la sola, la única, que pot estar ben segura d'obtenirla tan gran com se l'hagi merecudat.

DOLORS MONSERDÁ DE MACIA.

(De La Renaixensa.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 19 d'Abril de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	764 755	75 5		48	Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS classe	CAM
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. 37 Sombra 23	9	14 19	S. S.	Cumul	0'4

Perque vam dir que seguia la depreciació dels valors espanyols y la puja ab los camvis ab la vehina república, l'apreciable colega «La Opinión» de Tarragona nos diu ahir que «gracias a Deu que reconeixem constancia en los Guberns».

No es ab aixó sol, colega, en lo que Lo SOMATENT reconeix constancia en los governs de Madrid, molta més n'hi reconeixem en la seva política centralista y absorbent.

Casi tots los diaris d'España han reproduhit una tonteria, que aixís ho hem de calificar del colega «La Correspondencia de España», referent a una novela que en aquella taula de redacció s'ha teixit sobre la estada del acorassat «Vizcaya» en lo port de Nova York.

«La Correspondencia» diu, que en vista de que no 's contestava al saludo del «Vizcaya», al arribar aquest al port, son comandant ordelá que 's carreguessin fins a la boca de pólvora sols los canons de popá y proa y 's desapareassin, lo que ocasioná una trencadissa de vidres general en la població y altres disbarats més grossos.

Sembla extrany que la premsa de provincias se deixi sugestionar d'aquesta manera per la madrilenya.

Ahir se notá que en la Sacursal del Banc d'España d'aquesta ciutat hi hagué extraordinari moviment en canviar per plata los bitllets d'aquest establiment de crédito.

Las noticias que corrian de que 's posaria en cir-

culació tot lo paper y que sufriria un descuento d'un 10 per cent fou lo que motivá aquella animació.

Nostres bons companys de la Corunya han tingut la felís idea de nombrar socia honoraria de la patriótica asociació «Liga Gallega» a la distingida escritora gallega D.ª Sofia Casanovas y d'enviarli un patriótic Missatge lo dia de sa marxa cap a la Polonia.

Si 's reuneix sufficient número de senyors regidors avuy a dos cuarts de vuyt del vespre celebrará sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

Apesar de las variacions atmosféricas que s'observan aquets dias, son moltes las personas de nostra ciutat que a las tardes fan un passeig fins a la Bassa Nova pera beure un got d'aygua fresca y contemplar la transformació que va experimentant l'hermosa campinya que s'extent a abdos costats del passeig de la Boca de la Mina.

Copiém de «La Renaixensa»:

«Ab motiu de las actuals circumstancias, lo doctor Trias y Giró no explicará avuy en la Universitat literaria la lliçó de Dret civil catalá que li corresponia donar, com dimars. Es un altre favor que tindrem d'agrahir als «atrioters» que han vingut engrescant aquests dias pera fins polítichs, més que pera altra cosa, a la joventut universitaria».

La renombrada fira de Verdú promet aquest any estar concorregudíssima, atés lo bon aspecte que presentan las collites.

Segons nostras noticias, se comensa a notar en aquell poble gran moviment, essent moltes las quadras que tenen demandas los tractants en bestiar mular, que com es sabut, concorren sempre en gran número a dita fira.

Lo senyor gobernador civil de la provincia ha sigut invitat pera assistir a Montserrat a la gran festa que ha de celebrarse allí per los somatents pera commemorar l'haver sigut declarat aquella Santa imatge patrona dels mateixos.

Lo senyor gobernador ha contestat, que per trovarse Montserrat fora de la provincia de son mando que necessita pera assistirhi autorisació del Govern de S. M., pero que la demanaria.

Llegim en «La Opinión» de Barcelona: «Gran pánich se produhi shir en nostres centres bursatils».

Los rumors més «estupendos» se barrejavan ab las últimas noticias, d'inductible gravetat, referents als últims acorts presos per lo govern de Washington.

Tant en los valors de Cubas, com en Exterior y en Interior la baixa fou tan repentina é infundit tal temor, que sols se sentian ordres de venta.

Arribaren a ferse en franchos operacions a 53 per 100, que es lo colmo dels colmos.

Trist resúm de la jornada d'ahir; la quebra d'un bolsista y las perspectivas de quebra d'altres».

Durant lo mes actual los mestres y mestras deuen presentar per duplicat a las respectivas Juntas de primera ensenyansa los presupuestos del material corresponent al exercici económic de 1898-99, devent tenir present que la meytat del import del material s'ha de destinar al arreglo y llimpiosa y al material fiyo, y l'altra meytat al surtit de tinta, plumas, paper, llibres, etc., y a la adquisició de premis.

Al peu de cada exemplar del presupost hi ha d'haver una nota que expressi lo número de noys que a la escola concorren, incloguent en cada exemplar l'inventari dels efectes y objectes existents en la escola, consignant en dit inventari los efectes que hagin d'adquirir ab los recursos del mencionat exercici.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d'ahir, la cantitat de 891'91 pessetas.

Segons llegim en un periódich, en aquests dias la exportació de taronjas a Inglaterra es tan considerable, que solament en la setmana última sortiren del Grao (Valencia) ab dit destí 60.000.

ESCORIAS THOMAS - Vegis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Ulldecona 18 d' Abril 1898.

Las noticias per demés tristes que cada dia nes per tan los diaris de Barcelona y la provincia tenen a aquest pacífich vehinat bastant de mal humor, puig regoneixém que la guerra ha d' ésser acceptada ó declarada, en aquell dia en que tota iniciativa diplomática, tot acte de prudencia, sia interpretat per los yankees, com à cobardia.

A aquest fi, crech jo, que obeeix l'acort del Ajuntament prés en la darrera sessió que ha celebrat, de suscriures ab 1.000 pessetas à la suscripció nacional que de conformitat al Real decret de la Gaceta ha d' obrirse en aquesta provincia encabessada per las primeras autoritats de la mateixa. La pressa d' aquest poble en consignar la mentada quantitat, lo que ha fet que fés lo primer de la provincia, no es pas perque estigui dominat de sentiments bélichs, sino per demostrar al Govern que tant en oblit nos té, que si catalans son los cors que aquí bategan, no obstant, devant las brutalitats del gran poble dels Estats Units, també se senten indignats.

Y com una desgracia may va sola, en la actualitat tenim per hoste en nostre vila à la malehida malaltia, la «escarlantina» que clava sas urpas en nostres infants, haventse vist obligats los individus que constitueixen la Junta local de sanitat, à acordar lo tancar las escoles, com à un dels medis pera combatre à enemich tan terrible.

Per aquest districte universitari ha sigut proposada pera mestra de nostra vila la Sra. D.ª Delors Izquierdo y Berrachina à qui anticipo la meva benvinguda, desitjantli que en lo desempenyo de la seva professió obtingui bons fruits y deixi grat recort de la estada que fassi entre nosaltres.

Los camps van floreixent estenentse per l' hermós vall en que s' hi aixeca la població una catifa de verdor que enamora.

Lo riu Gonia, com l' hivern passat ha sigut abundant en aygua, segueix regant nostra fertile y rica horta y créguim, senyor Director, que 'ns espera un any de gran felicitat, si per sort se conjura la guerra ab los Estats Units y no 'ns sobrevenen desgracias que ningú espera.

Avuy no parle de política; en nualtra carta veurém s' hi posa la ma y ellavors tel vegada m' estengui en política general, donchs com sap vosté per la nostra topografia, que toquem ab terras del regne de Valencia, fá que per culpa d' alguns valencians, sufreixin grans perjudicis nostras terras y la agricultura.

JOAN DEL VALL.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 18 de Abril de 1898

Naciments

Pere Altadill Sabaté, de Pare y Cándida.—Ramon Roca Jové, de Anton y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Vioens Batlle Llauredó, 53 anys, Galanas, 15.—Francisco Solé Taixés, 83 anys, Santa Elena, 3.—Josepha Rosselló Escardó, 10 mesos, Jardins, 2.—Joan Abelló Roigé, 5 anys, Travessia Sant Pau, 6.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Ignés.

Sant de demà.—Sant Anselm.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 17

De Gijón y esc. en 25 dias v. «Gijón», de 446 toneladas, ab efectes, consignat als Srs. Fills de Beaigne López.

De Bergen y esc. en 16 dias v. noruech «Sulitjelma», de 652 ts., ab bacallá, consignat als Srs. Boada germans.

De Barcelona en 6 horas v. «Julio», de 942 ts., ab tránzit, consignat à D. Anton Mariné.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 18

Cap.

Despatzadas

Pera Rouen y esc. v. «Julio», ab ví.
Pera Barcelona v. «Gijón», ab tránzit.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona à las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	49'40	Filipinas	
Exterior	58'85	Aduanas	74'
Amortizable	59'	Cubas 1886	59'
Fransas	18'70	Cubas 1890	49'
Norts	18'	Obs. 6 0/0 Fransa	65'
Exterior París	38'	Obs. 3 0/0 »	35'50

GIROS

París 55' Londres 39'37

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSA DE REUS

Cotizacions realizadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	49'40	Cubas del 86	59'
Exterior	58'90	Cubas del 90	49'
Colonial	54'	Aduanas	75'
Norts	17'95	Oblig. 5 0/0 Almansa	68'50
Fransas	18'17	Id. 3 p 0/0 Fransa	35'
Filipinas	65'		

PARÍS

Exterior 37'75 Norts

GIROS

París 55' Londres 39'35

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres à 90 dias fetxa. diner
» à 8 » vista. »
París à 30 » »
Marsella à » » 51' operacions

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	010	010	010
Industrial Harinera.		800	
Banch de Reus.	475	500	
Manufacturera de Algodon.		500	
C. ^a Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		125	
	150		

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneyers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebridades métricas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga practica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias per teneix única y exclusivament al art mecanich, acompanyat dels coneixements anatòmichs suficients.

No deu confiar en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs à aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho à ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt poch les que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar à vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueter de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d' espallias.

Faixas hipogàstricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de practica en la casa de D. Joseph Clauselles à Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Ultima hora

Madrid 19.

Un despaig de Nova York diu, ab referencia à noticias de Washington que han conferenciat aquest matí los representants de las potencias ab Mr. Sherman y Mr. Day.

Lo Govern dels Estats Units ha dit que Inglaterra al estallar lo conflicte apoyará als americans y que Alemany permanixerà neutral.

Afegeix lo despaig que es tal l' entusiasme que regna entre inglesos y 'ls nortamericans, que aquestos anomenan ja Estats Inglesos als territoris de la Unió.

—En los centres oficials se negan à facilitar cap noticia.

Los ministros guardan la major reserva.

Lo Sr. Sagasta no reb visitas.

En lo Ministeri de la Guerra s' treballa ab extrordinaria activitat.

—La majoria dels ministros opinan que es imminent la ruptara entre Espanya y 'ls Estats Units.

Aixís s' assegura per los ministerials més conspirucios.

Tan sols un se mostra encara esperansat en que 'ls insurrectes cubans, xasquejats per las tendencias anexionistas que revela 'l Missatge de Mac-Kinley se presentin y s' acullin à indult.

Inútil fer constar que 'ls mateixos amichs del ministre aludit revelan ab son desaliento que no teneu gran fé en las esperansas optimistas de son quefe.

Se diu que alguns consellers de la Corona crehen que una vegada trencadas las hostalitats, las potencias intervindrán à fi de posar terme à la guerra.

—S' ha rebut un despaig de Nova York donent compte de que la premsa oficiosa adicta à Mac-Kinley diu que 'l president de la república vol intervindre à Cuba, encare que sia à costa de la guerra ab Espanya.

Afegeixen que Mac-Kinley oposará son veto à la declaració d' independencia, puig abruga la convicció de que 'ls rebeldes cubans no s' troban en aptitud de governarse, per lo qual al intervindre à Cuba se reservarà 'l dret d' establir en la gran Antilla un régime d' orde y justicia sens precisar quin.

—Las impresions son pessimistas en extrém, puig las noticias que s' reben dels Estats Units no poden ser més desditrades.

Tots los indicis son de que la guerra s' acosta à passos agegantats y que Espanya s' trobará sola en lo conflicte, mirat à última hora ab indiferencia per las potencias europeas.

Per altra part no son millors las noticias que arriban de Cuba.

Fracassada l' autonomia, fracassada també la tregua, los rebeldes han declarat que no volen cap pacte ab Espanya y per afegidura Calixte Garcia, alucinat per las ofertas del sindicat yankee, s' ha ofert apoyar als americans en quant logrin desembarcar à Cuba.

Calixte Garcia pera obtenir lo profit propi, ha trahicionat à varis quefes rebeldes que s' proposavan acatar lo nou régime antillá.

Las impresions, donchs, son avuy en extrém pessimistas.

—S' ha efectuat la constitució interina del Congrés.

Ocupá lo silló presidencial lo comte de Romanones, que feu lo primer diputat electe que presentá sa acta, y declarada oberta la sessió, l' oficial mejor de la secretaría llegí la convocatoria de las Corts, la llista dels diputats y 'ls articles del reglament que fan referencia à la sessió.

Inmediatament se constituí la Mesa d' edat, ocupant la presidencia lo senyor Ramos Calderón per trobarse ausent don Pere Nolasch Gay, que es lo diputat més vell, y s' procedí al sorteig de les comissions que han d' acompanyar al Rey y personas reals à sa entrada y sortida en lo Parlament en lo dia de demà ab motiu de la obertura.

Don Alfonso Sala ha resultat elegit pera formar part de la comissió del Congrés.

També s' ha celebrat la reunió del Senat presidida per lo Sr. Marqués de Villamejor.

—Un despaig de Washington comunica que 'l ministre plenipotenciari d' Espanya ha ordenat als consuls que repatrihin per compte de nostra nació als espanyols que resideixin als Estats Units y careixin de recursos pera abandonar aquell territori.

—Polítichs de talla diuen sotto voce que tan aviat hagin comensat sas tasques legislativas lo Congrés y 'l Senat, que Sagasta presentarà la dimissió passant à ocupar la presidencia del Govern en Martinez Campos ó Castelar.

Los hi comunico ab tota reserva sense respondre que no sigan tot aixó fantásticas ilusions.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

